

Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének

183/2017. (XII. 13.) önkormányzati határozata

a 2017. évi helyi adó kivetésekről, az időarányos bevételi teljesítésekről, a kintlévőségekről és a behajthatatlan követelésekről

Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés b) pontja, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 48. § továbbá a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (2) bekezdés g) pontja alapján az alábbi határozatot hozza:

Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete e határozatában rögzíti, hogy az önkormányzati adóhatóság 2017. évi munkájáról szóló jegyzői beszámolót elfogadja.

Felelős: Török István jegyző

Határidő: értelemszerűen

Értesülnek: Képviselő-testület tagjai helyben,
Hegyes Zoltán polgármester helyben,
Fekete Géza alpolgármester helyben,
Török István jegyző helyben,
Nagyközségi Könyvtár
Iráttár.

Cibakháza, 2017. december 13.

Hegyes Zoltán
polgármester

Török István
jegyző

Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat
J e g y z ő j é t ő l

BESZÁMOLÓ

Cibakháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. december 13-i rendkívüli, nyílt ülésére

a 2017. évi helyi adó kivetésekről, az időarányos bevételi teljesítésekről, a
kintlévőségekről és a behajthatatlan követelésekről

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete a jegyző beszámolója útján ellenőrzi a helyi adóztatást. E jogszabályi kötelezettségnek eleget téve irodánk évente elkészíti tájékoztatóját, melyben bemutatjuk az adóztatással kapcsolatos tevékenységeket és azok eredményességére vonatkozó adatokat.

Az adóigazgatási eljárásokat az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény, a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény, az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásának, kezelésének, elszámolásának, valamint az önkormányzati adóhatóság adatszolgáltatási eljárásának szabályairól szóló 37/2015. (XII. 28.) NGM rendelet továbbá a vonatkozó önkormányzati rendeletek szabályozzák. Háttérjogszabály a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, szabályait akkor kell alkalmazni, ha az adót megállapító jogszabályok másként nem rendelkeznek. A behajtási eljárásokat az adózás rendjéről szóló törvény mellett alapvetően a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény szabályozza.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzat lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, melynek egyik fontos része a helyi adók rendszere. A mai értelemben vett helyi adó rendszer 1991. január 1-jétől, azaz a helyi adókról szóló törvény hatályba lépésétől kezdődően működik. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adóztatást rendeletalkotás útján szabályozza, törvényi keretek között dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. Önkormányzatunk a helyi adók jelenleg alkalmazott adómértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan állapította meg a törvényben meghatározott adómaximum figyelembe vételével. Településünkön az önkormányzat építményadót, magánszemélyek kommunális adóját és helyi iparüzési adót vezetett be.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat és a hivatal működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz

delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb).

Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat feladatellátását a saját bevételek - főként a helyi adó bevételek - az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Az adóhatóság által beszedett központi adók és bírságok (gépjárműadó, adók módjára kimutatott köztartozások, közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illetik meg.

Építményadó

Az építményadó a vagyoni típusú adók egyike. Településünkön építményadót kell fizetni – fő szabály szerint – a zártkerti és a külterületi lakások valamint a nem lakás céljára szolgáló építmények (üzletek, üzemek, üdülők) után. Az építményadót szabályozó helyi rendeletünk értelmében építményadó fizetési kötelezettség terheli a település belterületén vállalkozási tevékenységet folytató gazdasági társaságokat és szövetkezeteket is. Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok (megállapodás benyújtására van lehetőségük, melyben a tulajdonosok egy társukat jelölik meg adóalanyként). Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Törvény alapján mentes az adó alól a szükséglakás, a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség és az ingatlan-nyilvántartási állapot szerinti állattartásra vagy növénytermesztéshez kapcsolódó tároló építmény, melynek feltétele a rendeltetésszerű használat.

Az építményadó mértéke a lakás céljára szolgáló építmények esetén 200,- Ft/m²/év, az üzemek, kereskedelmi egységek vonatkozásában pedig 800.-Ft/m²/év. Az egyéb nem lakás céljára szolgáló építmények után fizetendő adó összege övezetenként eltérő, 500,- Ft/m²/év illetve 800,- Ft/m²/év.

Építményadó 2017. évben 413 adózó részére került előírásra, 12.355.453,- Ft összegben. Figyelemre méltó, hogy az összes építményadó mintegy 60 %-át az adóalanyi feltételeknek megfelelő 12 gazdasági társaság fizeti (az összes adóalany 2,8 %-a), így ez az adónem a lakosságot kisebb részben terheli.

2017. november 30-ig 10.988.092,- Ft-ot fizettek be az adózók, így a teljesítés az éves kivetéshez viszonyítva 89 %-os. Az eredeti költségvetési előirányzat 10.000.000,- Ft, a teljesítés ehhez mérten közel 110 %.

Magánszemélyek kommunális adója

A kommunális jellegű adók közül a belterületi ingatlanok után magánszemélyek kommunális adóját kell fizetni. Az adó alanya az, aki az év első napján az ingatlan tulajdonosa, továbbá az a magánszemély, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás, bérleti jogával rendelkezik. Az adó mértéke 10.000,- Ft/ingatlan/év. Az adó megállapítása az építményadóhoz hasonlóan bevallás alapján adókimutatással történik. 2017. évben 1595 adózó részére került kivetésre. Folyó évi terhelt kivetés 16.019.085,- Ft. 2017. november 30-ig befizetésre került 15.106.337,- Ft. A teljesítés az éves kivetéshez viszonyítva 94 %-os. Az eredeti költségvetési előirányzat 13.500.000,- Ft, ehhez képest a bevételek 112 %-ban realizálódtak.

Helyi iparűzési adó

Adóköteles az önkormányzat területén állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. Ebben a tekintetben vállalkozónak minősül: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó; a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy az őstermelésből származó bevétele az adóévben a 600.000,- Ft-ot meghaladja; a jogi személy; az egyéni cég és egyéb szervezet. Adóköteles iparűzési tevékenység alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetve jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő. A vállalkozó állandó jellegű iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Az állandó jelleggel végzett iparűzési adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, illetve az alapkutatás, az alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Törvényben meghatározott esetekben lehetőség van az adóalap egyszerűsített módon történő meghatározására. Egyszerűsített adóalap megállapítást választhat többek között az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) hatálya alá tartozó adózó, a kisadózó vállalkozások tételes adója és a kisvállalati adó (KATA és KIVA) hatálya alá tartozó vállalkozó.

A vállalkozók foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet is igénybe vehetnek. Ez azt jelenti, hogy az előző évi számított átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest, az egy fővel több foglalkoztatott után egymillió forinttal csökkenthetik a helyi adó alapjukat, kivéve azt a létszámbővítést, amely a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból folyósított támogatás igénybevételével jött létre.

Településünkön 50% kedvezmény illeti meg a háziorvos, védőnő vállalkozót feltéve, ha annak vállalkozási szintű adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg. Adóhatóságunk e jogcímen 272 ezer forint kedvezményt biztosított az érintett adózói körnek. Az iparűzési adót sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizetett előlegekkel szemben (május 31.), valamint feltöltési kötelezettséget teljesítenek (december 20-ig). Ekkor az éves várható adó összegére egészítik ki a már megfizetett előlegeket.

A helyi adótörvény 2017. január 1-jétől lehetővé tette az iparűzési adóalanyok számára, hogy az állandó jellegű iparűzési adóbevallási kötelezettségüket az állami adóhatóságon keresztül teljesítsék az önkormányzatok felé. A folyamat nem volt zökkenőmentes. A vállalkozások nagy számban éltek e jogszabály adta lehetőséggel, azonban az állami adóhatóság nem vizsgálja, hogy a bevallás benyújtója rendelkezik-e képviseleti jogosultsággal az önkormányzati adóhatóság előtti eljárásra, illetve nem végez logikai és számszaki ellenőrzést sem a bevallások tekintetében. A szükséges egyeztetések és javítások miatt az adóhatóság adminisztrációs terhei jelentősen nőttek.

2017. május 31. volt a határideje a 2016. évről szóló iparűzési adóbevallások benyújtásának. A bevallások feldolgozása folyamatos volt, pozitív adókülönbötet 9.882.800.-Ft összegben,

míg negatív különbözetet 4.035.560.-Ft összegben számoltak el az adózók. A bevallási kötelezettséget nem teljesítő vállalkozások felszólítása az adóbevallás pótlására megtörtént.

2017. évben helyi iparüzési adó fizetésre kötelezett vállalkozók száma 242 fő. Az adóalanyi kör által 2017. november 30-ig befizetett iparüzési adó összege 74.838.142.-Ft. Az eredeti költségvetési előirányzat 54.000.000.-Ft, amihez viszonyítva a teljesítés 139 %. A túlteljesítés legfőbb oka, hogy a vállalkozások a korábbi évinél magasabb összegben állapították meg adófizetési kötelezettségeiket.

A vállalkozók az adóév december 20-i nappal kötelesek az iparüzési adó előlegeiket kiegészíteni, így december második felében további iparüzési adó bevételre számíthatunk, ám ennek összességű tervezése gyakorlatilag lehetetlen.

Túlfizetés visszatérítési kötelezettségeinket teljesítettük; 695.150,- Ft-ot utaltunk vissza az adózás rendjéről szóló törvényben foglalt kötelezettségnek megfelelően. Átmenetileg csökkentette költségvetési bevételeinket az a tény is, hogy olyan vállalkozások is visszakérték túlfizetéseiket, akiknek egyébként szeptember 15-én ismét keletkezett előlegfizetési kötelezettsége.

Rövid elemzés az iparüzési adó adataiból:

Az iparüzési adó bevallások feldolgozását követően felmérhető a helyi gazdaság alakulása, hiszen az iparüzési adóalapok változása jól szemlélteti a helyben működő vállalkozások gazdasági erejét. A bevallási adatok elemzése alapján látszik, hogy a legnagyobb iparüzési adó befizetés a mezőgazdasági ágazatból származik. A vállalkozók, vállalkozások helyi adóalapjai a megelőző adóévhez képest 907 millió forinttal emelkedtek, mely több mint 32 %-os növekedésnek felel meg. Ebből adódóan az iparüzési adófizetési kötelezettség az előző évihez képest 30 millió forinttal emelkedett.

A vállalkozók mindössze 2 %-ának volt magasabb az éves iparüzési adófizetési kötelezettsége 1 millió forintnál, azonban az iparüzési adó befizetéseket vizsgálva megállapítható, hogy az általuk befizetett adó, az összes iparüzési adóból 70 %-ot képvisel.

Fentiekből következik, hogy településünk adóerő-képessége is emelkedett az előző évihez képest. (A 2016. évi 39.458.249,- Ft adóerő-képességgel szemben a 2017. évi adóerő-képesség 52.154.592,- Ft) Adóerő-képesség alatt azt értjük, hogy az önkormányzat 1,4 %-os általános adómértékkel mekkora adóbevételre tehetne szert a településen képződött adóalapok után, feltéve, hogy azt mindenki befizeti és semmiféle önkormányzati adókedvezmény és mentesség nem vonható le.

ÁTENGEDETT ADÓK

A helyi adók mellett úgynevezett átengedett adóbevételei is vannak az önkormányzatnak. Ezek működtetése az önkormányzatra nézve kötelező, ellentétben a helyi adókkal, ahol az önkormányzat saját helyi adópolitikájának megfelelően dönt a működtetésről. Ezen átengedett (illetve részben átengedett) adónemek a gépjárműadó, a termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó, a talajterhelési díj és az adók módjára behajtandó köztartozások.

Gépjárműadó

Az adóztatási feladatokat a magánszemély adóalanyának a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba

bejegyzett lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanyok – ide értve az egyéni vállalkozót is – a hatósági nyilvántartás címadat rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes települési önkormányzati adóhatóság látja el. Ha a nyilvántartásban a lakcím, székhely, illetőleg a telephely megváltozik, az adóztatási feladatok ellátására a változást követő év első napjától az új lakcím, székhely, telephely szerint illetékes adóhatóság jogosult.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (Továbbiakban: Gjt.) az egész országra egységesen alkalmazandó rendelkezéseket határoz meg. A képviselő-testületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs, kizárólag az adóigazgatási feladatok tartoznak az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe. Gépjárműadó tekintetében az önkormányzatnál maradó bevételek 2013. évtől radikálisan csökkentek, a gépjárműadó bevétel 60 %-ának elvonása miatt. A beszedett, befizetett adó 40 %-a marad csak az önkormányzatoknál, mint megosztott bevétel (függetlenül attól, hogy folyó évi kötelezettségként vagy előző évekről áthúzódó követeléskezelés, végrehajtás eredményeként folyt-e be az adó).

Gépjárműadót továbbra is a központi jogszabályok alapján kell fizetniük azoknak, akik a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepelnek. Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. Az adókötelezettség a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napján kezdődik.

A személyszállító gépjárművek esetén az adó alapja a gépjármű hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve. A személygépkocsik és a motorkerékpárok után a gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 345,- Ft/kW, a gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300,-Ft/kW, a gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230,- Ft/kW, a gyártási évet követő 12-15. évben 185,- Ft/kW, a gyártási évet követő 16. évtől pedig 140,- Ft/kW az adó mértéke. A tehergépjárművek esetén az adó alapja az önsúly növelve a raksúly 50 %-ával, míg az autóbuszok, nyerges-vontatók, lakókocsik és lakó-pótkocsik adóalapja a jármű önsúlya. A tehergépjárművek után fizetendő adó mértéke 1.380,- Ft az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után, míg a légrugós járművek adómértéke 850,- Ft az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után. A tehergépjárművekre és az autóbuszokra adókedvezmény vehető igénybe a környezetvédelmi besorolások függvényében. (A jogszabály által biztosított kedvezmények összege 2017. évben 410.964,- Ft) Egyéb személyszállító gépjárművekre adókedvezmény nincs. A gépjárműadó törvényben meghatározott esetekben – elsősorban a súlyos mozgáskorlátozottak részére- gépjárműadó mentességet biztosít az adóhatóság. (2017. évben 18 fő részére 234.000,- Ft összegben)

A havi változások (új, vagy újra forgalomba helyezett gépjárművek adóztatása, forgalomból kivonások miatti adó megszüntetések) feldolgozása folyamatosan megtörtént, az erről szóló határozatokat az érintett ügyfelek megkapták.

2017. évben 913 adóalany részére került kivetésre a gépjárműadó. A folyó évi kivetés összege 13.811.339,- Ft. 2017. november 30-ig 13.578.270,- Ft befizetés érkezett a gépjárműadó számlára, melynek 60 %-át tovább utaltuk az állami költségvetés részére. Az önkormányzatunkat megillető összeg 5.431.308,- Ft. Az eredeti költségvetési előirányzat 4.815.000,- Ft, a teljesítés ehhez viszonyítva 113%.

Termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó

Ezt az adót a személyi jövedelemadóról szóló – többször módosított – 1995. évi CXVII. törvény valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályozza. Az adó nyilvántartása, beszedése az önkormányzati adóhatóság feladata, a beszedett adó 100 %-ban önkormányzati bevételt képez. Adóbevallást csak az 5 évnél rövidebb időre kötött szerződésekből, vagy valamely okból felbontott szerződésekből eredő haszonberről kell tenni. Az adóbevételek nagyságrendje évek óta nem jelentős, ebben a törvényi szabályozás módosítása nélkül változás nem is várható. Az adóalanyok száma az elmúlt években folyamatosan csökkent, hiszen a megújított szerződéseket már 5 évnél hosszabb időre kötik a mezőgazdasági vállalkozások, így adóbevallási és adófizetési kötelezettség nem keletkezik. 2017. évben termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó címén mindössze 16.080,- Ft folyt be adószámlánkra.

Talajterhelési díj

2004. július 1-jén lépett hatályba a környezetterhelési díjról szóló törvény, amelyet a környezet és természet védelme, terhelésének mérséklése, a környezethasználóknak a környezet és a természet megóvását szolgáló tevékenységre való ösztönzése, valamint a környezet- és természetvédelmi költségvetési források biztosítása érdekében alkotott meg az Országgyűlés. A törvényben meghatározottak értelmében levegő-, víz- és talajterhelési díjat kell fizetniük azoknak a környezethasználóknak, akik terhelő anyagokat juttatnak élőhelyünkbe. Annak a kibocsátónak kell fizetnie talajterhelési díjat, aki a kiépített és rendelkezésre álló szennyvízcsatornára nem kötött rá.

Bevallási határidőre az érintett ügyfelek kevesebb, mint fele tett eleget kötelezettségének; a bevallások feldolgozása folyamatos volt. Mivel a talajterhelési díj „önadózós” adónem, nincs jogszerű lehetősége az adóhatóságnak arra, hogy a tényleges vízfogyasztás ismeretében „kivétéssel” állapítsa meg a fizetendő talajterhelési díj összegét. A bevallási kötelezettségüket elmulasztókat egyszerűsített ellenőrzés keretében vontuk vizsgálat alá. 17 esetben került sor vizsgálati jegyzőkönyv felvételére, melyben megállapítottuk a fizetendő díj összegét is.

Folyó évben a 2016. évi tényleges vízfogyasztás alapján a lajstrom adatok szerint 31 adózónak írtunk elő talajterhelési díjfizetési kötelezettséget. Helyi rendeletünk alapján nem kell megfizetni a díjat annak a kibocsátónak, aki a 70. életévét betöltötte, és az ingatlant egyedül, vagy hasonló korú házastársával (élettársával) lakja. A 2017. évre előírt talajterhelési díj 631.800,- Ft, melyből 2017. november 30-ig 216.526,- Ft került befizetésre (beszedésre). Az önkéntes befizetések aránya a talajterhelési díj vonatkozásában elmarad a kívánt mértéktől, gyakran csak végrehajtás útján tudjuk érvényesíteni követelésünket.

Késedelmi pótlék

Az adózás rendjéről szóló törvény előírja, hogy az adó meg nem fizetése vagy késedelmes befizetés esetén késedelmi pótléket kell fizetnie az adózónak, az eredeti esedékesség napjától kezdődően. Az ONKADO program is és az ASP. Adó szakrendszere is a napi kamatot folyamatosan számítja, betérhelése egy évben egyszer az évzárás keretében történik. A késedelmi pótlék sajátosságából adódóan – bár mértéke a jegybanki alapkamat csökkenésével együtt csökken – a késedelmes fizetések és kamathalmozódások miatt nagyságrendje évről-évre igen jelentős. Az adózók részére a késedelmi pótlék tartozás kiküldése minden évben legalább kétszer (év elején a fizetendő adóval együtt valamint október 31-ig az éves

egyenlegközlővel) megtörténik. Minden olyan esetben, amikor az adózóval személyes egyeztetés történik, adóigazolást kér, vagy végrehajtási cselekményre kerül sor, a pótlék megfizetése tárgyában is eljárunk.

Az előzőekben részletezett adóbevételek bemutatása és egymáshoz viszonyított aránya:

adónem	2015.12.31		2016.12.31		2017.11.30	
	bevétel	%	bevétel	%	bevétel	%
épitményadó	12 507 155 Ft	13,19%	10 480 043 Ft	12,24%	10 988 092 Ft	10,31%
magánszem.komm.adó	16 159 719 Ft	17,05%	13 758 184 Ft	16,06%	15 106 337 Ft	14,17%
iparúzési adó	60 380 999 Ft	63,69%	56 144 265 Ft	65,56%	74 838 142 Ft	70,21%
gépjárműadó	5 216 927 Ft	5,50%	4 886 596 Ft	5,71%	5 431 308 Ft	5,10%
termőföld bérbeadás	4 837 Ft	0,01%	22 301 Ft	0,03%	16 080 Ft	0,02%
talajterhelési díj	533 655 Ft	0,56%	349 416 Ft	0,41%	216 526 Ft	0,20%
összesen	94 803 292 Ft	100,00%	85 640 805 Ft	100,00%	106 596 485 Ft	100,00%

A táblázat Cibakháza Nagyközség Önkormányzatának költségvetési bevételeit tartalmazza (az adott évi esetleges adószámlák közötti utalásokkal és visszautalásokkal korrigált bevételeket). 2017. évben november 30-ig valamennyi helyi adónemben és a gépjárműadóban is több adóbevétel realizálódott, mint az elmúlt évben.

Adószámlák pénzforgalmi könyvelése

Az önkormányzati adóhatóságnak minden adónemre kiterjedően külön adóbeszedési számlát kell vezetnie. A számlák forgalmának könyvelése, a teljes pénzforgalom rögzítése az adócsoporthoz tartozó feladata. A pontos, naprakész könyvelés teszi lehetővé az ügyfelek korrekt tájékoztatását, az esetleges egyeztetések elvégzését. A pénzforgalom könyvelése éves szinten több ezer tételt jelent. 2017. évben - a tájékoztató készítésének napjáiig - az adóhatóság által kezelt 11 adószámla vonatkozásában összesen 804 db bankszámlakivonat és a hozzá tartozó analitika könyvelése történt meg.

Követelés- és hátralékkezelés

Az önkormányzat saját bevételeinek legnagyobb része a helyi adókból származik. Az adóbevételek alakulása nagyban befolyásolja az önkormányzat fizetőképességét, forrást képez egyebek között az intézményrendszer folyamatos működtetéséhez. Éppen ezért kiemelt jelentőséggel bír, hogy az adózók által bevallott, illetve az adóhatóság által kivetett helyi adók, gépjárműadó, illetve más, az önkormányzat felé fizetendő kötelezettségek minél nagyobb arányban folyjanak be számláinkra.

Az adóhatósági munkában egyre nagyobb hangsúlyt kap a hátralékok kezelése, a követelések behajtása. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoznak fel, az adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lép fel. Az adóhatóság feladatai közé tartozik többek között a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése, ugyanakkor az adóalanyok fizetési problémáinak méltányos kezelése. E tevékenység magában foglalja a hátralékkezelést, a tényleges végrehajtást, a fizetési kedvezményi kérelmek elbírálását, továbbá a csőd, felszámolási és végelszámolási eljárások figyelemmel kísérését. A végrehajtási cselekmények előkészítése, a foganatosítható intézkedések megtétele igen sok adminisztratív munka eredményeként jön létre. A behajtási munkafolyamat során sok esetben

a megismételt adatkérés, felszólítás sem vezet eredményre. Gyakori, hogy a felszólítás, letiltás, hatósági átutalási megbízás eredménytelen, vagy csak a tartozás egy részét sikerül beszedni.

Az önkormányzat zavartalan működésének biztosítása, továbbá a folyamatos likviditás érdekében 2017. évben a behajtási eljárásokat már januárban megkezdjük, azóta folyamatosan végezzük. 2017. áprilisban több mint 1500 adózónak fizetési értesítést küldtünk ki tértivevényes küldeményként, ezzel biztosítva a számviteli törvény azon előírását, hogy csak elismert követelés mutatható ki a mérlegben. A fizetési felszólítások jó arányban eredményeztek befizetést, főként azoknál, akiknél a mulasztás nem szándékos, csupán feledékenységéből eredő volt. Akiknél eredménytelen volt a felhívás, vagy tapasztalataink alapján a korábbi időszakban sem volt önkéntes fizetési készsége, megindítottuk a tényleges végrehajtási eljárásokat. Az adóbevételek viszonylag nagy hányada csak adóhatósági ráhatás, egyéb kényszerintézkedés eredményeként realizálódott. Sok esetben az adózó csak a végrehajtási intézkedés elkerülése, vagy éppen ezek következtében hajlandó teljesíteni adófizetési kötelezettségét.

Behajthatatlan követelések

Az Art. 162. § szerint végrehajtható vagyon hiányában elévülésig, vagy a végrehajthatóvá válásig behajthatatlannak minősíthető a tartozás, illetve e feltételek hiányában is minősíthetők így a 10.000,- Ft alatti tételek, ha azok behajtása aránytalanul költséges. A behajthatatlanná minősítési eljárást hivatalból kell lefolytatnia az adóhatóságnak, mégpedig a nyilvántartásaiban történő rögzítéssel, erről nem kell végzést hozni és az adóst sem kell külön tájékoztatni. A behajthatatlanként megjelölt tételek a jelenlegi szabályozás alapján ténylegesen nem törölhetőek, az így megjelölt tételek az adóhatóság követelés állományában benne maradnak. A behajthatatlanná minősítés az adóhatóságnak nem kötelezettsége, csupán egy jogi lehetőség. Adócsoportunk a kintlévőségek teljes körét igyekszik beszedni, így behajthatatlanná minősítés nem történt.

2017. évben fogatosított végrehajtási cselekmények

2017. évben 165 esetben kértünk adatot Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályától, a hátralékos adózók munkahelyéről, jogviszonyáról.

Az év során 46 munkabér illetve nyugdíj letiltásra került sor 1.722.295,- Ft összegre, melyből a tájékoztató készítésének napjáig a tartozás 66 %-a térült meg, összességében 1.129.010,- Ft. A munkáltatók és a kifizetők visszaigazolásai alapján a letiltott összegek átutalása folyamatosan történik adószámláinkra, ezek pénzügyi teljesülése azonban sok esetben áthúzódik a 2018-as évre.

Hatósági átutalási megbízást (ügynevezett inkasszót) 14 nagy összegű adóhátralékkal rendelkező adózó számlavezető bankjához nyújtottunk be 2.089.191,- Ft adóhátraléokra. A pénzügyi intézet a követelés összegét köteles kiterjeszteni az adós összes, nála vezetett számlájára, beleértve a betéteket is. A hatósági átutalási megbízást a bank köteles teljesíteni, ha pedig nincs kellő fedezet, a követelést 35 napig sorba állítani. A benyújtott inkasszók eredményeként 11 adózó hátraléka 100 %-ban térült, ezzel 1.185.391,- Ft követelésünk térült meg. 1 hatósági átutalási megbízást a számlavezető bank visszautasított, mert a számlaszám időközben megszűnt, 2 inkasszó pedig 35 napig sorban áll.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (4) bekezdése szerint amennyiben az adózó gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, az adóhatóság kezdeményezheti a jármű forgalomból való kivonását az illetékes okmányirodánál. Ezzel a végrehajtási cselekménnyel 2017. évben 12 esetben élt az adóhatóság, valamennyi eljárás folyamatban van még.

Az elmúlt évhez képest nőtt az adóhatóság által foganatosított végrehajtási cselekmények száma, ezzel együtt a behajtás eredményessége is. Intézkedéseink ellen az adózók végrehajtási kifogást nem terjesztettek elő.

nyitó hátralékok alakulása			
adónem	hátralék		hátralék csökkenés
	2017.01.01.	2017.11.30	
építményadó	5 435 594 Ft	4 044 173 Ft	1 391 421 Ft
magánszem. komm. adója	9 148 931 Ft	6 295 662 Ft	2 853 269 Ft
iparűzési adó	6 737 841 Ft	4 162 654 Ft	2 575 187 Ft
gépjárműadó	6 014 659 Ft	3 815 451 Ft	2 199 208 Ft
talajterhelési díj	2 671 942 Ft	2 513 525 Ft	158 417 Ft
összesen	30 008 967 Ft	20 831 465 Ft	9 177 502 Ft

folyó évi hátralékok alakulása			
	folyó évi előírás	befizetések	hátralék
építményadó	12 355 453 Ft	10 988 092 Ft	1 367 361 Ft
magánszem. komm. adója	16 019 085 Ft	15 106 337 Ft	912 748 Ft
iparűzési adó	72 139 262 Ft	74 838 142 Ft	-2 698 880 Ft
gépjárműadó (40 %)	5 524 536 Ft	5 431 308 Ft	93 228 Ft
talajterhelési díj	631 800 Ft	216 526 Ft	415 274 Ft
összesen	106 670 136 Ft	106 580 405 Ft	89 731 Ft

Az összes hátralék mintegy 70 %-át a magánszemélyek tartozásai adják. Sajnos minden évben megjelennek új – az önkéntes adófizetést nem teljesítő – hátralékosok is.

Településünkön az adózók jelentős része él olyan jövedelemből, amelyeket a Vht. végrehajtás alól mentesnek minősít, így ezen adóhátralékok beszedése kifejezetten nehéz. Kiemelkedően fontos a „rábeszélés”, hiszen törvényes lehetőség a letiltásra nincs. A vállalkozóknál felhalmozott kintlévőség beszedése is nehézkes a jelen gazdasági helyzetben. Általában elmondható, hogy azok a vállalkozások kerültek nagyon nehéz helyzetbe, akik már az előző év(ek) tartozásait is átütemezték, vagy nem tudták kifizetni. A gazdálkodók vagyontól sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségük rendezésére nincs pénzügyi fedezetük. A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós munkahelyének illetve bankszámlaszámának lekérése. A behajtás sikerességét alapvetően meghatározza, hogy az adós személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályától kapott adatszolgáltatás szerint egyre többen vannak, akik nem rendelkeznek nyilvántartott jogviszonnal.

Az önkéntes befizetések sok esetben késnek vagy elmaradnak, a folyó évi késedelmes pénzügyi teljesítések miatt a hátralékok újratermelődnek. Ezek a tartozások csak újabb

végrehajtás során szedhetők be. 2017. 11. 30-án fennálló hátralék összege 20.921.196.-Ft. A nyitó hátralékokat 9.177.502.-Ft-tal sikerült csökkenteni (fizetési felhívásokkal, előző évről áthúzódó végrehajtási eljárásokkal).

Fizetési könnyítések

Adóhatóságunk az eljárási szabályok keretei között feltételhez kötött fizetési könnyítések biztosításával próbálja segíteni mind a magánszemély mind a vállalkozó adózókat. 2017. évben kérelem alapján 5 alkalommal történt fizetéshalasztás és részletfizetés engedélyezése. Méltányosságból történő adótartozás törlésére ez évben nem került sor.

Végrehajtás megkeresésre (adók módjára behajtandó köztartozások)

Adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásának alapja:

Az adózás rendjéről szóló törvény szerint a végrehajtás és az azzal összefüggő nyilvántartások esetében az Art. rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatási díjakra, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el.

Az adók módjára történő behajtás jogi alapjait - az ágazati törvények mellett – 2012. március 31-étől az államháztartási törvény is szabályozza.

2016. január 1-jétől hatásköri változás folytán a kormányhivatalok és a járási hivatalok a kimutatott adók módjára behajtandó köztartozások tekintetében már nem az önkormányzati, hanem az állami adóhatóságot kereshetik meg végrehajtás céljából.

Ebben az évben is kiemelkedő volt azon ügyek száma, amelyek közigazgatási bírság behajtására irányuló megkeresést tartalmaztak. Speciális szabályt fogalmaz meg a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény, melynek alapján a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40 %-a az önkormányzatot illeti meg, míg a beszedett közigazgatási bírságok 60 %-át az Országos Rendőr-főkapitányság célelszámolási számlájára kell utalni.

További jelentős számú ügyet kapott az adóhatóság a rendőrségtől, melyben szabálysértési bírság és elővezetési költség behajtását kérték. Az adók módjára behajtandó köztartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint az egyéb adóké. Ennek legfőbb oka, hogy az adósok túlnyomó többségének nincs munkahelye, bankszámlája, illetve végrehajtható vagyona. Az adók módjára behajtandó köztartozások beszedése során azokkal a nehézségekkel szembesülünk, mint a helyi adók végrehajtása esetén. Nevezetesen: letiltható jövedelemmel az érintett ügyfelek nagyon kis rétege rendelkezik, az önkéntes befizetés pedig egyáltalán nem jellemző (ezért is kerül sor az adók módjára történő végrehajtásra, hiszen a kimutató szervnél is eredménytelenül telt el az önkéntes fizetésre nyitva álló határidő).

Hatósági bizonyítványok, adóigazolások

Az ügyfél kérelmére, különböző eljárásokhoz kell kiállítani az önkormányzati adóhatóságnak. Az ügyintézési határidő 6 nap, de jellemzően – figyelemmel az ügyfelek érdekeire – soron kívül elkészítjük a kért igazolást. 2016. január 1-jétől az adóigazolások kiállítása illetékmentesen történik. 2017. évben a tájékoztató készítésének napjáiig 28 db hatósági bizonyítvány illetve adóigazolás kiadására került sor.

Adó- és értékbizonyítvány

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. §. (2)

bekezdés d) pontja értelmében a jegyző külön jogszabály rendelkezése alapján, az ügyfél kérelmére vagy más hatóság megkeresésére kiállítja, illetőleg megküldi az adó- és értékbizonyítványt; (Pl. gyámhatósági és hagyatéki ügyekben, önálló bírósági végrehajtó, közjegyző, NAV megkeresése alapján).

Az adó- és értékbizonyítvány kiállításáért főszabály szerint 4.000.-Ft eljárási illetéket kell fizetni, azonban az ügyek jelentős hányadában tárgyi- vagy személyes illetékmentesség érvényesül. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény hatályos rendelkezése szerint az adóhatóságnak a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül kell elkészíteni az adó- és értékbizonyítványt. Tekintettel arra, hogy a megkereső hatóságok által kért adó- és értékbizonyítványokat az esetek túlnyomó többségében csak helyszíni szemlét követően tudjuk kiállítani, a határidők pontos betartása csak nehezen megvalósítható. Ennek ellenére igyekszünk gazdaságosan és hatékonyan lebonyolítani a külterületi szemléket is.

A tájékoztató elkészítésének napjáig 271 adó- és értékbizonyítványt készített az adóhatóság. Az elkészített adó- és értékbizonyítványok száma emelkedett az előző év adatához képest, ennek legfőbb oka, hogy nőtt a bírósági végrehajtóktól érkezett megkeresések száma.

Adóigazgatási eljárások

A Képviselő-testület 2016. novemberi döntése értelmében a magánszemélyek kommunális adójában és az építményadóban 2017. évre vonatkozóan mértékemelés nem történt, ezért január hónapban tömeges határozatkészítésre nem került sor. Gépjárműadóban a nyitó kivetési állapot kialakítását követően elkészültek és kézbesítésre kerültek a határozatok. Az év első hónapjában a településen helyi adó és gépjárműadó fizetésére kötelezetteknek folyószámla értesítőt készítettünk, ezzel egyidejűleg eljuttattuk az I. és II. félévi adók befizetéséhez szükséges készpénz átutalási megbízásokat is. Az iparüzési adó illetve a talajterhelési díj bevallásához szükséges bevallási nyomtatványokat elkészítettük és kézbesítettük az érintett adózóknak.

2017. évben a tájékoztató készítésének napjáig 1680 iktatott adóügyi irat keletkezett, mely a hivatalban iktatott összes ügyirat (4011) 42 %-ának felel meg. Az ügyek intézése folyamatosan, az ügyintézési határidő betartásával történik.

Az adózók adatainak karbantartását folyamatosan végezzük a rendelkezésre álló programban.

Az önkormányzati adóprogramot, az egyes programfrissítéseket folyamatosan karbantartottuk. Az elkészített határozatokat, végzéseket, tájékoztatókat, egyenleg értesítőket, befizetési lapokat borítékoljuk, postázzuk. Folyamatosan rendszerezzük, irattárazásra előkészítjük a keletkezett ügyiratokat. Az időszakos zárásokat, adatszolgáltatásokat határidőre elkészítettük, és továbbítottuk a Magyar Államkincstár felé, továbbá átadtuk a költségvetési feladatokat ellátó munkatársaknak. Az időről-időre jelentkező kampánymunkák (folyószámla értesítések készítése, kézbesítése, bevallások feldolgozása, évközi változások könyvelése, pénzforgalmi könyvelés, analitikus nyilvántartások vezetése stb.) a jogszabályi előírások szerint megvalósultak.

Jövő évi változások

Az adózással és az adóztatással kapcsolatban 2018. január 1-jétől a szokásosnál jóval több változásra kell felkészülnünk. Az adózás rendjének teljes újraszabályozása miatt a jelenleg hatályos adózás rendjéről szóló törvény helyett elfogadásra került az új adózás rendjéről szóló törvény, megalkották az adóigazgatási rendtartásról szóló törvényt, illetve az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló törvényt. E törvényekből sok olyan

rendelkezés maradt ki, amit eddig jól szabályozott az Art. A helyi adótörvényt érintő változásokat tartalmaz még a sportvállalkozásokat érintő egyes adózási tárgyú törvények módosításáról szóló törvény is. Kormányrendeletek fogják szabályozni többek között az önkormányzati adóhatóság hatáskörének szabályait, az ellenőrzésre vonatkozó részletszabályokat, az egyes adóügyek elektronikus intézésének részletszabályait, az adóigazolások kiadásának szabályait, a hatósági bizonyítványok kiállításának határidejét, az adóbevallások kijavításának szabályait stb.

Átállás az ASP. Adó szakrendszerére

Az önkormányzati adóztatással kapcsolatos feladatok végzését közel két évtizede szolgálta az ONKADO program. Az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII.31.) Kormányrendelet értelmében önkormányzatunk, mint 5000 fő alatti települési önkormányzat 2017. január 1-jétől kötelezően csatlakozott az ASP programhoz az adó szakrendszer vonatkozásában (a gazdálkodási szakrendszer mellett).

A rendszerhez való csatlakozás első lépéseként az ONKADO programban adattisztítási feladatokat kellett végrehajtani. Ez az évek során felrögzített adatok ellenőrzését, az új program szerkezetének megfelelő módosítását jelentette. Az ügyintézők több ezer név, cím, utcanév, adóazonosító jel, helyrajzi szám felülvizsgálata mellett a teljes adózói kör vonatkozásában egyenként, manuálisan végrehajtották az adózói törzsadat-állomány karbantartását is a napi feladatokon túl.

Az adó szakrendszer tekintetében az éles indulás előtti legnagyobb körültekintést igénylő feladatot a forrás rendszerből (ONKADO program) az ASP. Adó szakrendszerbe történő adatátvitel, a migráció jelentette, majd a migrált adatok teljes körű ellenőrzése, egyeztetése. Településünkön az éles átállás – a megyében az elsők között, önálló migrálással – 2017. február 8-án történt. Az egyik legjelentősebb eltérés az ONKADO és az ASP.Adó szakrendszer között az eltérő fájlformátumban történő adattárolás. Az ASP keretében a felhasználók a tevékenységük támogatásához szükséges ügyviteli vagy egyéb szoftvereket úgy veszik igénybe, hogy interneten keresztül kapcsolódnak a szolgáltatónál elhelyezett szerverekhez, az ezeken működő adatbázisokhoz és az adatokat kezelő programokhoz. Az ONKADO és az ASP. Adó az adónemek kezelésében némi hasonlóságot mutat, viszont merőben más a megjelenési formája illetve más struktúrát alkalmazva nyerhetőek ki az adatok a rendszerből. Az új program alapjaiban változtatta meg a jól megszokott és az ügyintézők által készségi szinten működő napi ügyviteli lépéseket. Nem csupán egy új felülettel kellett megismerkedni, hanem meg kellett tanulni a korábbiakhoz képest teljesen más ügyviteli logikát.

Az új rendszer bevezetésével természetesen előnyök és nehézségek is adódtak. Az adattisztítás időigényes folyamata, az adatmigrálás során jelentkező eltérések és adathiányok kiküszöbölése rendkívüli körültekintést igényelt. A program „készültségi fokából” eredő problémák, az egyes menüpontok „fejlesztés alatti” állapota jelentősen megnehezítette az átállás folyamatát. A teljesen új zárási technikák, a külső adatállományok betöltésével, azok integrációjával kapcsolatos feladatok elsajátítása is erőfeszítéseket igényelt a munkatársaktól, minden esetben szem előtt tartva a jogszabályban előírt adatszolgáltatási határidőket. A program működése során felmerült problémák folyamatos fejlesztést igényelnek még, ezért több esetben fordultunk a fejlesztőkhöz „hibás működés” jelzéssel. A végrehajtással kapcsolatos feladatok illetve a könyvelési adatok gyűjtésével kapcsolatos funkciók az ASP.Adó programban nem vagy nem megfelelően működtek, ezért fejlesztési igényt nyújtottunk be, melyet az ASP Központ befogadott.

Tisztelt Képviselő-testület!

Beszámolónkban igyekeztünk bemutatni az adóhatóság szerteágazó feladatát, az adóbevételek alakulását, az egyes adónemek részletes jellemzőit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket. Az adóügyi dolgozókra nagy teher, ezzel együtt nagy felelősség is hárul, hiszen az adóhatósági munka eredményessége, azaz az adóbevételek nagysága pozitívan befolyásolhatja az önkormányzat likviditását.

Az adóhatóság alapfeladata, hogy a törvényesség megtartásával és megtartatásával elősegítse, szükség esetén kikényszerítse az adózók jogkövető magatartását. Ennek figyelembe vételével továbbra is kiemelt feladatunknak tekintjük az adómorál javítását, a kintlévőségek minél alacsonyabb összegre történő csökkentését.

2008. január 1. napjától Tiszainoka Község Önkormányzatának adóigazgatási feladatait is teljes körűen adócsoportunk látja el; magánszemélyek kommunális adója, helyi iparüzési adó, gépjárműadó, termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó vonatkozásában gyakoroljuk az első fokú adóhatósági hatásköröket. Tiszainoka ugyan „kis” önkormányzat, (az adóalanyok száma mintegy 450 fő) azonban a kötelező feladatokat éppúgy el kell látni, mint Cibakháza esetében. A Magyar Államkincstár felé esedékes negyedéves információkat, zárásokat, illetve adatszolgáltatásokat igen szoros határidők betartásával kell teljesíteni mindkét település vonatkozásában.

Tájékoztatónk az önkormányzati adóhatóság 2017. évben elvégzett helyi adóigazgatási feladatainak (I -XI havi) eredményét tartalmazza. Az adatok a 2017. november 30-i állapotot tükrözik. A beszámoló összeállításánál alapelvként a valós és hű kép kialakítását foglalmaztuk meg, az adatok az adóhatóság nyilvántartásából származnak.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztató megtárgyalása után a mellékelt határozati javaslatot – egyetértés esetén - elfogadni szíveskedjen!

Cibakháza, 2017. december 1.

Török István
jegyző

